

1300 km NOWYCH INWESTYCJI DROGOWYCH

W 2017 roku planowane jest oddanie do ruchu ponad 390 km nowych dróg, w tym odcinków tras S3, S5, S7 i S8 oraz kilku obwodnic. W kolejnych dwóch latach wyżej wspomniane drogi oraz trasa S17 planowane są niemal w całości do oddania do użytku. Obecnie prace projektowe i budowlane toczą się na ponad 1300 km nowych odcinków dróg.

Jednym z przykładów postępów inwestycyjnych jest budowa nowej „zakopianki”, czyli drogi ekspresowej S7 pomiędzy Lubniem i Rabką-Zdrojem. Trwa tu drążenie ponad dwukilometrowego tunelu pod górą Mały Luboń – pomiędzy Naprawą a Skomielną Białą – metodą górniczą stosowaną po raz pierwszy w Polsce: ADECO RS. Wybór tej metody podyktowany był skomplikowaną budową geologiczną występującą na tym terenie. Ze względów technologicznych i bezpieczeństwa dopuszczone są tam prace w ruchu ciągłym, 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu. Wykonywanie robót w takim trybie wiąże się z występowaniem w górze naprężeń i odkształceń. Dlatego są one na bieżąco monitorowane. Ze względów geologicznych, aby nie osłabić górotworu, drążenie nie będzie wykonywane całym przekrojem tunelu. Podczas procesu budowy obiektu

przewidziano zastosowanie szeregu innowacyjnych rozwiązań. Finalnie powstaną dwa równoległe tunele, a w każdym z nich będzie odbywał się ruch w jednym kierunku. W praktyce oznacza to, że trzeba wydrążyć ponad 4 km. Na pozostałych odcinkach S7 od Lubnia do Rabki-Zdroju trwają prace ziemne przy wykopach i zakładaniu gwoździ gruntowych na skarpach (w celu zabezpieczenia zboczy skarp), deskowanie, zbrojenie i betonowanie obiektów mostowych. Betonowane są fundamenty i podpory. W minionym sezonie zimowym żaden z wykonawców nie ogłosił przerwy w pracach, co oznacza, że prace prowadzone były przez cały ten okres. Intensywne roboty odbywają się również w ramach innych inwestycji krajowych. Realizowane są połączenia Szczecina z Legnicą i Bolkowem w ciągu S3, Wrocławia z Poznaniem poprzez trasę S5 i A1 w okolicach Grudziądza.

Nowe fragmenty S7 z Gdańska przez Warszawę do Krakowa oraz S8 i S17, czyli połączenia między stolicą a Białymstokiem i Lublinem.

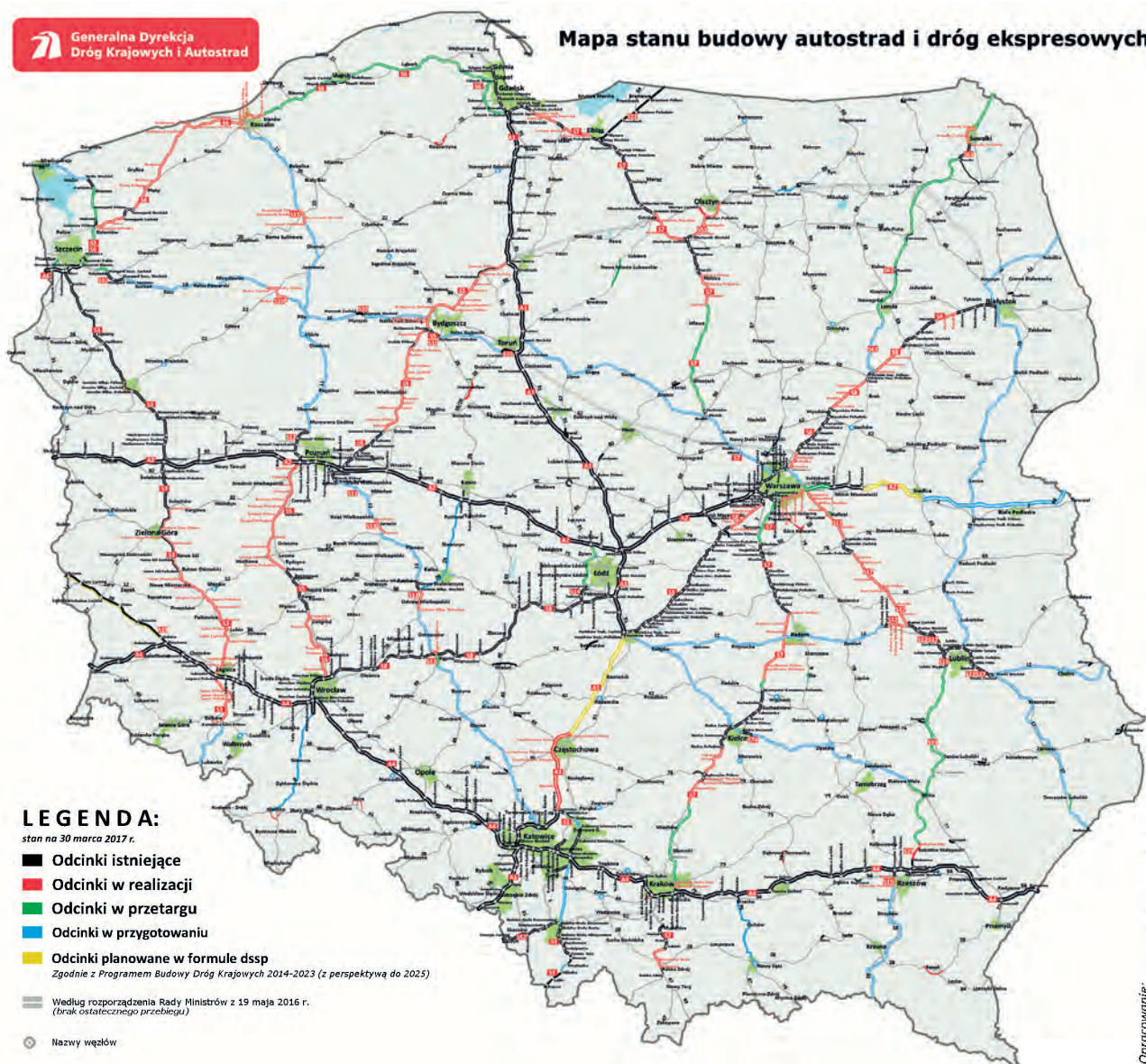
S3 – połączenie północ – południe

Obecnie realizowane jest połączenie zespołu portów Szczecin – Świnoujście z południową granicą Polski. Jeszcze w 2017 r. oddane do ruchu mają zostać drugie nitki S3 na wysokości Gorzowa Wielkopolskiego i na trasie od Sulechowa do Zielonej Góry. Kolejne odcinki ekspresowego połączenia z autostradą A4 i dalej z Bolkowem są w trakcie budowy. Prowadzone są tam prace ziemne i roboty mostowe. Rozpoczęto m.in. proces przygotowawczy do zmiany organizacji ruchu na A4, gdzie w kwietniu będą budowane wjazdy i zjazdy na węzeł Legnica-Południe. Planowane jest sukcesywne oddawanie do ruchu kolejnych odcinków re-

S3 Nowa Sól – Kaźmierzów

Fot. Marek Płoczyński

Opracowanie:
Piotr Bujnowicz · BDG · GDDKiA · 3.2017

alizacyjnych drogi ekspresowej S3, tak aby całe połączenie Bolkowa ze Szczecinem funkcjonowało jeszcze przed końcem 2018 r. Kolejny odcinek do południowej granicy znajduje się obecnie w trakcie przygotowania do ogłoszenia postępowania przetargowego. Część po stronie czeskiej, zgodnie z międzynarodowym porozumieniem, będzie realizowana w ciągu trasy D11. Natomiast na północnym końcu trasy S3 część odcinków już funkcjonuje, inne są w trakcie postępowania przetargowego, a końcowe połączenie do samego Świnoujścia znajduje się w trakcie przygotowania do przetargu.

S6 Szczecin – Koszalin

Rok po oddaniu do użytkowania trasy S3 Szczecin – Legnica, czyli do końca 2019 r., planowane jest oddanie do ruchu połączenia Gole-

niowa z Koszalinem w ciągu S6. Na wszystkich sześciu fragmentach trasy zostały już wydane decyzje ZRID, prowadzone są wycinki drzew i ruszają roboty budowlane. Łącznie na 120-kilometrowym odcinku ekspresowej „szóstki” powstanie 11 węzłów drogowych, 111 obiektów inżynierskich (wiadukty, mosty, estakady i przejścia dla zwierząt), 6 (3 pary) Miejsc Obsługi Podróżnych i 3 Obwody Utrzymania Drogi Ekspresowej. Obwodnica Koszalina i Sianowa o długości 20,1 km znajdująca się w ciągu drogi ekspresowej S6 planowana jest do oddania jeszcze w 2018 r. Obecnie trwają tam roboty przy obiektach mostowych, usuwaniu kolizji, wymianie gruntu i wzmocnianie podłoża. W woj. zachodniopomorskim trwa realizacja dwóch obwodnic. Obwodnica Wałcza w ciągu drogi ekspresowej S10 (dł. 17,8 km),

gdzie roboty koncentrują się głównie przy budowie estakad, oraz obwodnica Szczecinka w ciągu S11 (dł. 12 km), która czeka na uzyskanie decyzji ZRID. Wiosną również na tej inwestycji przewiduje się rozpoczęcie robót budowlanych. Pierwsza z nich powinna być gotowa w 2018, a druga w 2019 roku.

Obwodnice Kłodzka, Nysy i Wielunia

Na południu Polski ruszyły też prace budowlane przy realizacji obwodnicy Kłodzka wraz z łącznikiem w ciągu dróg krajowych 33 i 46. Realizowane są tam prace drogowe oraz roboty na wszystkich obiektach mostowych. Dzięki temu planowany termin oddania do ruchu łącznika przypada na koniec jesieni 2017 r., a całości w okolicach połowy 2018 r. Na wschód od Kłodzka realizowana jest

obwodnica Nysy w ciągu dróg krajowych 41 i 46. Obecnie prowadzi się tam prace na obiektach mostowych. Zgodnie z planem kierowcy będą mogli korzystać z ww. tras przed końcem 2017 r. Z kolei w województwie łódzkim finiszuje budowa obwodnicy Wielunia w ciągu drogi krajowej nr 74. Trwają prace związane z oznakowaniem nowej trasy oraz porządkowaniem terenu. Kontraktowy termin oddania do użytku przypada na początek kwietnia.

S5 Poznań – Wrocław

Intensywne prace toczą się także na budowie drogi ekspresowej S5 Poznań – Wrocław, której kolejne odcinki będą sukcesywnie oddawane do ruchu w latach 2017–2019. Najbardziej zaawansowane prace przebiegają na odcinku w okolicach Poznania łączącym S5 z A2 oraz na trzech fragmentach dających połączenie Wrocławia z funkcjonującą już trasą w okolicach Rawicza. Na podwrocławskim odcinku trwa nasuwanie prawie 300-metrowego obiektu mostowego. Na wszystkich dolnośląskich placach budów przyszłej S5 trwają prace przygotowawcze do układania nawierzchni bitumicznej oraz zaawansowane roboty na obiektach mostowych. Ruch lewą nitką trasy S5 odbywa się już na prawie 7-kilometrowym odcinku. Pod kątem zaawansowania kolejnymi odcinkami S5 są te mające połączyć funkcjonujący dziś fragment z „piątką” na północ od Leszna. Wykonawcy mimo okresu zimowego realizują część robót. Głównie są to „roboty suche” oraz wybrane betonowania w zakresie obiektów inżynierskich. Wykonywane są także roboty ziemne (np. wykopy i nasypy) oraz przy dobrych warunkach pogodowych podbudowy lub inne warstwy konstrukcji drogi. Cały niemal 30-kilometrowy fragment trasy planowany jest do oddania do ruchu do końca 2018 r. Ostatni fragment o długości ponad 30 km, składający się z dwóch odcinków realizacyjnych, planowany do przekazania do ruchu jest w 2019 r. Obecnie trwają tam starania o uzyskanie decyzji ZRID, po której wykonawcy będą mogli przystąpić do rozpoczęcia prac budowlanych.

S5 Poznań – Grudziądz (A1)

Trwają również zaawansowane prace na kolejnych odcinkach S5 od Poznania w kierunku Bydgoszczy aż

do autostrady A1 na wysokości Grudziądza. Jeszcze w tym roku ma zostać oddany do ruchu fragment łączący się z istniejącą S5 w woj. wielkopolskim, będący zarazem obwodnicą Gniezna. Na tym ponad 18-kilometrowym odcinku wykonawca realizuje roboty drogowe związane z układaniem nawierzchni asfaltowych oraz roboty wykończeniowe, tj.: wykonywanie rowów oraz ich umocnienie, wykonanie nawierzchni z kostki kamiennej na MOP, humusowanie skarp oraz pasa rozdzielu, wykonanie ścieków drogowych i innych elementów odwodnienia.

Oddanie do ruchu pozostałych 130 kilometrów drogi S5 biegnącej aż do autostrady A1 na terenie województwa kujawsko-pomorskiego planowane jest natomiast na 2019 r. Obecnie, w zależności od odcinka realizacyjnego, trwają tam procedury wydawania decyzji ZRID. Po ich uzyskaniu, czego można się spodziewać w kolejnych tygodniach, wykonawcy bezzwłocznie przystąpią do robót budowlanych. W niektórych miejscach, tam gdzie jest to możliwe, rozpoczęły się już pierwsze prace archeologiczne i środowiskowe.

W okolicach S5 w ciągu dróg krajowych nr 15 i 25 realizowana jest również obwodnica Inowrocławia. Wykonawca prowadzi tam roboty w zakresie prac wodno-kanalizacyjnych, elektroenergetycznych i teletechnicznych. W kolejnym tygodniu przewiduje również kontynuowanie prac na całej 19-kilometrowej trasie stanowiącej wschodnie obejście miasta. Zakończenie wszystkich robót planowane jest na połowę bieżącego roku.

W centralnej części kraju dobiega końca budowa obwodnicy Wielunia w ciągu drogi krajowej nr 74, której oddanie do ruchu planowane jest na początku kwietnia br. Nieco na zachód od łódzkiego trwają roboty ziemne i fundamentowe na budowie I etapu obwodnicy Kępna w ciągu S11. Zakończenie prac przy tym 4,4-kilometrowym odcinku planowane jest na sierpień 2018 roku. Również w ciągu drogi ekspresowej S11 realizowane są obwodnice Jarocina i Ostrowa Wielkopolskiego, planowane do oddania jeszcze w 2017 r. Postępuje także budowa autostrady A1 w woj. śląskim, od Rzęsawy do Pyrzowic, gdzie mimo okresu zimowego realizowane są niektóre prace. Wykonywane są roboty ziemne, branżowe – w szczególności przebudowy infrastruktury ko-

S7 Kraków Nowa Huta – Kraków Przewóz

S7 Przeszkoda – Skomielna Biała. Budowa tunelu

S7 Gdańsk – Elbląg. Budowa mostu na Wiśle w Kieźmarku

ludującej z budowaną autostradą, roboty mostowe i drogowe. Budowa wszystkich czterech odcinków ma zostać zakończona wiosną 2019 r. Ponadto trwa przebudowa estakady w Sosnowcu w ciągu drogi ekspresowej S1.

Droga ekspresowa S7

Kolejne odcinki S7, realizowane już w województwie świętokrzyskim, pozwolą na przestrzeni najbliższych lat domknąć połączenie północ – południe drogą ekspresową S7. Mimo przerwy zimowej na kontraktach do 15 marca wykonawcy prowadzą niektóre roboty (np. przy konstrukcjach obiektów inżynierskich) przy sprzyjających warunkach atmosferycznych. Dzięki temu na S7 od Jędrzejowa do granicy woj. świętokrzyskiego odcinek jest ukończony w niemal 90 procentach. Trwają prace przy obiektach inżynierskich, głównie w obrębie węzła w Wodzisławiu. Do wykonania zostały prace wykończeniowe przy obiektach mostowych, a także układanie warstw bitumicznych nawierzchni na ciągu głównym S7 i drogach dojazdowych. Zakończenie prac planowane jest na III kwartał br. ►

Aktualnie można korzystać z jednej jezdni drogi ekspresowej S7 w obu kierunkach po warstwie wiążącej.

Na odcinku Chęciny – Jędrzejów postęp robót kształtuje się obecnie na poziomie około 40 procent. Prowadzone są prace przy konstrukcjach obiektów mostowych, polegające m.in. na ułożeniu belek ustroju nośnego jednego z największych obiektów, czyli przejść dla dużych zwierząt nad drogą ekspresową przed Jędrzejowem. Kontynuowane będą roboty ziemne i przy warstwach konstrukcyjnych nawierzchni. Toczące się prace na budowie S7 od Radomia do granicy województwa pozwolą zakończyć roboty w II kwartale 2017 r. Obecnie zaawansowanie prac na tym odcinku to około 90 procent. Prace toczą się głównie na obiektach inżynierskich w obrębie węzłów w Szydłowcu. W okresie lepszej pogody na pozostałych odcinkach pozostało do ułożenia warstwy nawierzchni.

Kolejny odcinek trasy ekspresowej S7 to obwodnica Radomia realizowana w systemie „zaprojektuj i buduj”. Wykonawca prowadzi obecnie prace przy obiektach inżynierskich. Po przerwie zimowej kontynuowane będą prace ziemne. Ekspresowa obwodnica Radomia będzie gotowa na koniec 2018 r.

Na wszystkich warmińsko-mazurskich odcinkach, mimo okresu zimowego, trwają prace takie, jak: roboty konstrukcyjne na obiektach mostowych oraz roboty ziemne. Na bardziej zaawansowanych odcinkach mających połączyć funkcjonującą dziś S7 z granicą woj. mazowieckiego jeszcze przed wakacjami trwają także prace polegające na montażu urządzeń BRD oraz ochrony środowiska naturalnego. Cała droga ekspresowa S7 w woj. warmińsko-mazurskim planowana jest do przekazania do końca tego roku.

Z kolei w woj. pomorskim kontynuowane są prace przy budowie dwóch odcinków Koszwały – Nowy Dwór Gdański i Nowy Dwór Gdański – Elbląg, których budowa zakończy się w 2018 r. Po ich oddaniu Trójmiasto uzyska ekspresowe połączenie w stronę Warszawy aż do granicy woj. mazowieckiego w Napierkach, a poprzez połączenie z S51 w Olsztynku z Olsztynem.

Trwają także prace na placach budów S51 łączącej S7 z obwodnicą Olsztyna w ciągu S51 i DK16 oraz na samej obwodnicy, gdzie realizo-

wane są głównie prace przy budowie obiektów mostowych i obwodzie utrzymania drogowego. Na ekspresowej części obwodnicy trwają prace ziemne, takie jak wymiany gruntów, budowy nasypów i wykopów. Całość planowana do oddania jest w 2018 r. Z kolei na budowie S51 Olsztyn – Olsztynek kontynuowane są m.in. prace na najdłuższym obiekcie mostowym na tej inwestycji – estakadzie nad doliną Pasłęki. Oddanie trasy planowane jest na koniec 2017 r.

Droga ekspresowa S8

Ostatnie odcinki podwarszawskiej S8 od strony południowej są już w realizacji. Inwestycja polegająca na rozbudowie obecnej DK8 do parametrów drogi ekspresowej pomiędzy Radziejowicami a Paszkowem została podzielona na dwa zadania. Od Radziejowic do Przeszkody w lutym uzyskano ZRID. Wykonawca przygotowuje się do rozpoczęcia robót i wprowadzenia czasowej organizacji ruchu przy założeniu 2+1. Budowa zakończy się w lipcu 2019 r. Drugi fragment to odcinek od Przeszkody do Paszkowa – o długości 11,6 km.

Obecnie trwają tam prace związane z budową obiektów mostowych, a także roboty związane z przebudową urządzeń podziemnych. Termin zakończenia robót planowany jest na październik przyszłego roku. Ekspresowa obwodnica Marek będąca północno-wschodnim wylotem z Warszawy również jest w realizacji. Zakończenie prac przewidziane zostało na drugą połowę bieżącego roku. Trwa przebudowa DK8 do parametrów trasy „S” od Wyszkowa w kierunku Białegostoku. Mazowieckie odcinki, o łącznej długości ponad 38 km, planowane są do oddania w drugiej połowie 2018 r., zaś podlaskie, w sumie mające ponad 29 km, jesienią tego roku.

Południowa Obwodnica Warszawy – droga ekspresowa S2

Pisząc o drogach wokół aglomeracji warszawskiej, należy wspomnieć o pracach przy realizacji ekspresowej obwodnicy Warszawy. Na południowym odcinku (węzeł Puławska – węzeł Lubelska) o długości 18,5 km rozpoczęły się już pierwsze prace budowlane. W ciągu S2 na tym odcinku powstanie m.in. ponad 2-kilometrowy tunel pod jedną z dzielnic Warszawy – Ursynowem – oraz most na Wiśle. Planowane zakończenie prac przypada na sierpień 2020 r.

Droga ekspresowa S17

Kolejne odcinki ekspresowego połączenia Warszawy z Lublinem są realizowane. Powstaje połączenie drogi ekspresowej S17 z mostem na Wiśle w Puławach. Prowadzone są prace przy obiektach inżynierskich (odbrojenia i betonowania po roboty wykończeniowe), formowane nasypy i wykopy. Termin oddania do ruchu to kwiecień 2018 r. Na kolejnym odcinku, od węzła Skrudki do węzła Kurów-Zachód, kończone są prace związane z wycinką drzew z pasa drogowego przyszybiej „ekspresówki”. Rozpoczyna się porządkowanie terenu i rozpoznanie saperskie. Termin ukończenia prac to połowa 2019 r. Na odcinkach od granicy z woj. lubelskim do obwodnicy Kolbieli trwa procedura uzyskiwania decyzji ZRID, która pozwoli wykonawcom wejść na plac budowy.

Droga ekspresowa S19

Podkarpacie zyska sprawne połączenie w relacji północ – południe dzięki kolejnym odcinkom drogi ekspresowej S19 będącej częścią Via Carpatia, które zostaną oddane do ruchu jeszcze w tym roku. Obecnie na budowie odcinka S19 Stobierna – Sokołów Małopolski, na trasie głównej, wykonywana jest podbudowa z mieszanek kruszywa oraz betonu asfaltowego. Rozpoczęły się również prace na drogach dojazdowych, gdzie wykonywane są warstwy ulepszonego podłoża oraz warstwa odsączająca, a na obiektach mostowych realizowane są roboty wykończeniowe, takie jak odbrojenie płyt przejściowych oraz kap chodnikowych. Kontynuowane są także roboty przy budowie konstrukcji kolejnych obiektów (16APZ, 18APZ oraz 24PZ). W najbliższych dniach planowane jest dalsze układanie mas na trasie głównej oraz betonowanie na obiektach mostowych. Na budowie odcinka S19 Świlcza – Rzeszów-Południe trwają prace związane z wykonywaniem kap chodnikowych na obiektach mostowych, a w sprzyjających warunkach – wykopów i wzmocnień skarp wykopów. 15 marca tego roku zakończył się okres zimowy, w związku z czym wykonawca powrócił do pełnego zaangażowania personelu i sprzętu, przystępując do prac na wszystkich dostępnych frontach robót.